Türkiye Tarımsal Araştırmalar Dergisi
dergipark.org.tr/tutad
Araştırma Makalesi / Research Article
Turk J Agric Res
2021, 8(2): 192-204
© TÜTAD
ISSN: 2148-2306
e-ISSN: 2528-858X
doi: 10.19159/tutad.885812

Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarısını Etkileyen Faktörler: Tarım Ekonomisi Bölümü Örneği

Görkem ÖRÜK[1*], Sait ENGİNDENİZ[2]

[1]*Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Siirt, TÜRKİYE*

[2]*Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir, TÜRKİYE*

Geliş Tarihi/Received: 24.02.2021 **Kabul Tarihi/Accepted:** 04.06.2021

ORCID ID (Yazar sırasına göre / by author order)
orcid.org/0000-0003-3767-0537 orcid.org/0000-0002-7371-3330
*Sorumlu yazar/Corresponding Author: gorkem.ozturk@siirt.edu.tr

Öz: Bu çalışma, Siirt Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin demografik ve sosyo-ekonomik yapılarını ve akademik başarılarını etkileyen faktörleri ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, Siirt Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü'nde öğrenim gören 80 öğrenci ile anket çalışması yapılmıştır. Anket çalışmaları 2018-2019 eğitim-öğretim yılının Kasım ayında gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik yöntemleri, Ki-kare analizi ve Lojistik regresyon analizinden yararlanılmıştır. Öğrencilerin % 68.75'inin ilk tercihinin Tarım Ekonomisi Bölümü olduğu ve tercih işlemini yaparken % 60'nın Tarım Ekonomisi Bölümü hakkında bilgi sahibi olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin çoğunluğu (% 63.75) istekli olarak Tarım Ekonomisi Bölümü'ne geldiklerini bildirmişlerdir. Lojistik regresyon modelinden elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin akademik başarısını sınıf düzeyi, barınma yeri, ailenin tarımla uğraşma durumu ve devam durumu etkilemektedir. Öğrencilerin yetenek ve ilgi alanlarına göre tercih yapması, üniversitenin sosyal olanaklarının çoğaltılması ve kültürel faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ile öğrencilerin üniversite eğitiminde daha istekli ve daha başarılı olmaları sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite eğitimi, öğrenci, akademik başarı, lojistik regresyon, ki-kare analizi, tutum analizi

Factors Affecting the Academic Achievement of University Students: A Case Study for the Department of Agricultural Economics

Abstract: This study aims to reveal the demographic and socio-economic structure and the factors influencing the academic success of the students at the Siirt University, Faculty of Agriculture, Department of Agricultural Economics. For this purpose, a survey was conducted with 80 students studying at Siirt University, Faculty of Agriculture, Department of Agricultural Economics. Survey studies were carried out in November of the 2018-2019 academic year. Descriptive statistical methods, Chi-square analysis, and Logistic regression analysis were used to analyze the data. It was determined that the first choice of 68.75% of the students was the Department of Agricultural Economics, and 60% of them had knowledge about the Department of Agricultural Economics while making the choice. Most of the students (63.75%) stated that they came to the Department of Agricultural Economics willingly. According to the results obtained from the Logistic Regression model, factors affecting the academic success of students are class level, place of residence, family's agriculture status, and attendance. Students can be more eager and more successful in university education by making choices according to their abilities and interests, increasing the university's social facilities, and diversifying its cultural activities.

Keywords: University education, student, academic success, logistic regression, chi-square analysis, attitude analysis

1. Giriş

Başarı, okul ortamında belirli bir ders ya da akademik programdan bireyin ne derece yararlandığının bir ölçüsü ya da göstergesidir. Okuldaki başarı ise bir akademik programdaki derslerden öğrencinin aldığı notların ya da puanlarının ortalaması olarak düşünülebilmektedir (Özgüven, 1974).

Üniversite öğrencilerinin akademik başarısını etkileyen çok sayıda faktör bulunmaktadır. Öğrencilerin başarı performanslarını etkileyen içsel ve dışsal faktörler; öğrenciye bağlı faktörler (öğrencilerin demografik, sosyo-ekonomik, kişisel, psikolojik ve sağlık değişkenlerini içeren bilişsel ve iletişimsel tutum ve davranış değişkenleri), öğretim üyesine bağlı faktörler (dersin sunuş şekli, bilgi aktarabilme, motivasyon sağlayabilme, dersin faydalı olduğuna inandırma ve dersi sevdirme yeteneğini içeren öğrencilerle iletişim ve onların bilgi ve becerilerini etkin bir şekilde ölçebilme kabiliyeti ve uygulama değişkenleri) ve çevresel değişkenlere dayalı faktörler (dersliklerin ergonomik özellikleri ve donanımı, gözetmelerin tutum ve davranışları ve sınav sistemi ve uygulamaların etkilerini içeren değişkenler) olmak üzere üç ana grupta incelenmektedir (Topçu ve Uzundumlu, 2012). Üniversite okuyan öğrencilerin birçoğu, yılsonu itibariyle başarısızlığa uğrayabilmektedir. Öğrencilerin başarısızlığının önlenmesi, başarıyı etkileyen faktörlerin belirlenmesine bağlıdır. Başarıyı etkilemede önemli olan faktörler bilinirse başarısızlığı doğuran nedenlerin kontrol altına alınabileceği düşünülmektedir (Özgüven, 1974).

Öğrenci başarısını etkileyen faktörleri belirlemek üzere yapılmış çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Rençber (2012), öğrenci başarısı ile derse devam sayısı arasında güçlü, öğrenci başarısı ile lise not ortalaması arasında düşük bir ilişkinin olduğunu bildirmiştir. Topçu ve Uzundumlu (2012), Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde eğitim gören öğrencilerin başarısızlığına etki eden faktörleri; kavramsal ve iletişimsel motivasyon zorlukları, rasyonel ders çalışma becerisinden yoksun olma, yanlış alan tercihi ve gelecek kaygısı, fakülte fiziki imkanlarının yetersizliği, negatif duyusal güdüler, ders çıktı hedeflerinden sapma gösteren yanlış ölçüm teknikleri, alan derslerinde uygulama yetersizliği, bilişsel ve davranışsal iletişim eksikliği olarak sıralamışladır. Ağır ve ark. (2016), Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencilerinin öğrenim başarısını etkileyen faktörleri; cinsiyet, mezun olunan lise türü, daha önce bitirilen yüksekokul programı ve annenin çalışma durumu olarak saptamışlardır. Özcan ve ark. (2017) mühendislik fakültesi mezunlarının akademik başarıları üzerine yaptıkları araştırmalarında, mezunların genel mezuniyet başarısının her bölüm için bölüme giriş şekli, cinsiyet, öğretim türü, mezuniyet dönemi gibi değişkenlere bağlı olarak farklı olduğunu rapor etmişlerdir. Toprak ve ark. (2017) Akdeniz Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu ikinci sınıf öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, gelecek ile ilgili hedeflerini netleştirmiş, farklı alanlardaki öğrenci gruplarıyla iletişim halinde olan ve kulüp çalışmalarıyla bir amaç doğrultusunda hareket eden öğrencilerin daha başarılı olduğunu; Can ve ark. (2018), öğrenci ders başarısını ders tekrar sayısının yanı sıra öğrencilerin mesleki gelişimlerini arttıran, öğrencilere yeni bakış açıları kazandıran uygulamaların daha çok etkilediğini bildirmişlerdir.

Literatürdeki bu sonuçlar dikkate alındığında, farklı eğitim kurumlarında öğrencilerin başarısını etkileyen faktörlerin değişkenlik göstereceği söylenebilir. Bu nedenle, bu yöndeki araştırmaların yapılması, elde edilen sonuçların eğitim programlarının hazırlanmasında değerlendirilmesi açısından önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada, Siirt Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü öğrencilerinin, demografik ve sosyo-ekonomik yapıları, bölümü tercih etme nedenleri, bölümde aldıkları eğitimden memnuniyet durumları da incelenerek akademik başarılarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

2. Materyal ve Yöntem

Çalışmanın ana materyalini; Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü öğrencilerinden anket yöntemiyle elde edilen veriler oluşturmuştur. Çalışmada tam sayım yöntemi kullanılarak Tarım Ekonomisi Bölümü'nde öğrenim gören toplam 116 öğrenci çalışma kapsamına alınmıştır. Ancak anket yapıldığı dönemde bazı öğrenciler derslere katılmadığı için kapsam dışı kalmış ve 80 öğrenci ile anket çalışması tamamlanmıştır. Araştırmanın yapıldığı dönemde Tarım Ekonomisi Bölümü'nde dördüncü sınıf öğrencisi olmadığı için, araştırma kapsamına birinci, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencileri alınmıştır.

Anket çalışmaları 2018-2019 eğitim-öğretim yılının Kasım ayında gerçekleştirilmiştir. Hazırlanan anket formlarında; öğrencilerin demografik ve sosyo-ekonomik özelliklerinin yanı sıra, bölüm tercihleri, ders tutumları, üniversite ve Tarım Ekonomisi Bölümü memnuniyetleri ile ilgili sorular yer almıştır.

Downloaded from https://cabidigitallibrary.org by 188.119.23.87, on 12/27/24.
Subject to the CABI Digital Library Terms & Conditions, available at https://cabidigitallibrary.org/terms-and-conditions

Verilerin analizinde, frekans ve yüzde gibi tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Elde edilen verilerde değişkenler arasındaki ilişkilerin tespit edilmesinde Ki-kare analizinden yararlanılmıştır. Tutumlar, davranışları açıklayıcı bir değişken olarak görülmekte ve bu nedenle ölçülmesi büyük önem taşımaktadır. Çünkü bir insanın tutumunun bilinmesi sayesinde, gelecek davranışlarının ölçülebileceği varsayımında bulunulmaktadır (Engindeniz ve Özden, 2009). Öğrencilerin memnuniyet durumlarının ve derslere yönelik tutumları 5'li Likert ölçeği ile ölçülmüştür.

Öğrencilerin akademik başarısını etkileyen faktörlerin saptanmasında Lojistik regresyon analizinden yararlanılmıştır. Modelde cinsiyet, sınıf, barınma yeri, mezun olunan lise, annenin ve babanın eğitim düzeyi, ailenin tarımla uğraşma durumu, derslere devam durumu ve Tarım Ekonomisi Bölümü'nden memnun olma durumu değişkenleri ele alınmış ve bunlardan hangi değişkenlerin öğrencilerin akademik başarısında etkili olduğu incelenmiştir. Modelde kullanılan değişkenler Tablo 1'de sunulmuştur. Siirt Üniversitesi "Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği" dikkate alınarak; not ortalaması 0 ile 1.99 arasında olan öğrenciler "başarısız", not ortalaması 2.00 ve üzeri olan öğrenciler ise "başarılı" olarak değerlendirilmiştir.

Lojistik regresyon analizinde amaç, kategorik bağımlı değişkenin değerini tahmin etmek olduğundan, aslında burada yapılmaya çalışılan iki ya da daha fazla gruba ilişkin üyelik tahminidir. Buna göre analizin amaçlarından birinin sınıflandırma, diğerinin ise bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkileri araştırmak olduğu ifade edilebilir (Çokluk, 2010).

Tablo 1. Lojistik regresyon modelinde kullanılan değişkenler
Table 1. Variables used in the logistic regression model

Bağımlı değişken	
Başarı durumu	0: Başarısız, 1: Başarılı
Bağımsız değişkenler	
Cinsiyet (C1)	1: Erkek 2: Kadın
Sınıf (C3)	1: 1.sınıf 2: 2.sınıf 3: 3.sınıf
Barınma yeri (C4)	1: Öğrenci evi 2: Devlet yurdu 3: Özel yurt 4: Aile yanı
Mezun olunan lise (C5)	1: Genel Lise 2: Anadolu Lisesi 3: Süper Lise 4: Fen Lisesi 5: Meslek Lisesi 6: İmam Hatip Lisesi 7: Özel Lise
Annenin eğitim düzeyi (C10)	1: Okur-yazar değil 2: Okur-yazar 3: İlkokul 4: Ortaokul 5: Lise 6: Üniversite
Babanın eğitim düzeyi (C11)	1: Okur-yazar değil 2: Okur-yazar 3: İlkokul 4: Ortaokul 5: Lise 6: Yüksekokul 7: Üniversite 8: Lisansüstü
Ailenin tarımla uğraşma durumu (C12)	1: Evet 2: Hayır
Derslere düzenli gelme durumu (C19)	1: Evet 2: Hayır
Tarım Ekonomisi Bölümü'nde öğrenim görmekten memnun musunuz? (C30)	1: Evet 2: Hayır

Downloaded from https://cabidigitallibrary.org by 188.119.23.87, on 12/27/24.
Subject to the CABI Digital Library Terms & Conditions, available at https://cabidigitallibrary.org/terms-and-conditions

Lojistik regresyon modelinde bağımlı değişken kesiklidir ve tahmin edilen olasılık değerler 0 ile 1 arasında değişmektedir. Lojistik regresyon modeli Eşitlik 1 ile ifade edilmektedir (Gujarati, 1992).

$$L_i = ln\left[\frac{P_i}{(1-P_i)}\right] = z_i = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \cdots + \beta_n X_n \quad (1)$$

Eşitlikte L_i, bağımlı değişkeni; P_i, istenilen olayın olma olasılığını; $1 - P_i$, istenmeyen olayın olma olasılığını; α, sabit katsayıyı; β_i, her bir bağımsız değişken için tahmin edilecek parametreyi; X_i, i'inci bağımsız değişkeni ifade etmektedir.

Lojistik regresyon analizinde, incelenen bir olayın olasılığının kendi dışında kalan diğer olayların olasılığına oranına Odds değeri, incelenen iki farklı olayın Odds değerlerinin birbirine oranına ise Odds oranı denir (Girginer ve Cankuş, 2008). Katsayıların doğruluğunun yorumlanmasında -2 log likehood, Cox&Snell R^2, Nagelkerke R^2 sayıları kullanılmaktadır. Bunun yanı sıra birimlerin veya bireylerin ne kadar doğru sınıflandırıldığının tespiti; doğru sınıflandırma yüzdesi, Hosmer-Lemeshow testi ve Omnibus testi ile değerlendirilmektedir (Akbulut ve Rençber, 2015).

3. Bulgular ve Tartışma

Öğrencilerin demografik ve sosyo-ekonomik özellikleri Tablo 2'de sunulmuştur. Ankete katılan öğrencilerin % 62.50'sinin kadın, % 37.50'sinin erkek olduğu görülmektedir. Öğrencilerin yaş ortalaması 26.60 yıl olarak hesaplanmıştır. Öğrencilerin bir bölümü unvan değişikliği amacıyla Tarım Ekonomisi Bölümü'nü tercih ettiği için yaş ortalaması yüksektir. Ankete katılan öğrencilerin % 46.25'i üçüncü sınıf öğrencisi, % 37.50'si ikinci sınıf öğrencisi ve % 16.25'i birinci sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin % 33.75'i Genel liseden, % 28.75'i Anadolu Lisesi'nden, % 22.50'si Meslek Lisesi'nden ve % 15'i diğer liselerden (Süper Lise, İmam Hatip lisesi, Özel Lise) mezun olmuştur. Öğrencilerin barınma yerleri incelendiğinde; % 60'ının aile yanında, % 17.50'sinin devlet yurdunda, % 13.75'inin öğrenci evinde ve % 8.75'inin özel yurtta kaldığı görülmektedir. Öğrencilerin aylık ortalama geliri 1873.53 TL olarak hesaplanmıştır (Tablo 2).

Ankete katılan öğrencilerin ailelerinin büyük çoğunluğu (% 71.25) il merkezinde ve % 88.75'i Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ikamet etmektedir (Tablo 2). Benzer şekilde Iğdır Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü öğrencileri ile yapılan çalışmada (Karadaş ve ark., 2016), öğrencilerin % 75.9'unun Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden geldiği saptanmıştır. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin % 45'i annesinin ilkokul mezunu olduğunu, % 28.75'i annesinin okur-yazar olmadığını, % 36.25'i babasının ilkokul mezunu, % 21.25'i babasının lise mezunu olduğu ifade etmiştir (Tablo 2). Buna göre öğrencilerin ailelerinin eğitim düzeylerinin düşük olduğu söylenebilir. Sarıhan ve ark. (2015), tarafından Uşak Üniversitesi Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesi'nde yapılan çalışmada da aynı şekilde öğrencilerin anne-babalarının eğitim düzeylerinin düşük olduğu bildirilmiştir.

Bu araştırmanın diğer sonuçlarına göre ankete katılan öğrencilerin % 55'inin ailesinin tarımla uğraştığı, % 76.25'i sigara kullanmadığı, % 67.50'si sosyal ve kültürel faaliyetlere katıldığı, % 81.25'i bilgisayar kullanabildiği % 51.25'inin İngilizce seviyesinin kötü durumda olduğu tespit edilmiştir (Tablo 2).

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, Tarım Ekonomisi Bölümü, öğrencilerin % 68.75'inin ilk tercihi olduğu anlaşılmıştır. Tercih işlemini yaparken Tarım Ekonomisi Bölümü hakkında bilgi sahibi olduğunu söyleyenlerin oranı % 60, meslek hakkında bilgi sahibi olduğunu söylerin oranı % 58.75'dir. Öğrencilerin % 63.75'i istekli olarak bölüme geldiklerini ifade etmiştir (Tablo 3). Bu oranın yüksek olmasında unvan değişikliği amacıyla gelen öğrencilerin etkisi bulunmaktadır. Sezgin ve ark. (2008) tarafından yapılan çalışmada, bu araştırmadan farklı olarak Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin büyük bir kısmının (% 53.6) fakülteye istemeyerek geldikleri belirlenmiştir. Bu çalışma ile uyumlu olarak ise Demir ve ark. (2014), Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü'nde yaptıkları çalışmada, öğrencilerin % 69'unun Tarım Ekonomisi Bölümü'nü isteyerek tercih ettiklerini bildirmişlerdir.

İsteyerek Tarım Ekonomisi Bölümü'ne gelen öğrencilerin % 27.45'i unvan değişikliği, % 17.65'i ailesi tarımla uğraştığı için ve ilgi alanı olduğu için, % 15.67'si Ziraat Mühendisi olmak istediği için, % 13.72'si eşit ağırlık ile bölüme girildiği için, % 5.88'i akademik kariyer için ve % 1.96'sı polis olmak için Tarım Ekonomisi Bölümü'nü tercih ettiğini belirtmiştir (Tablo 3). Demir ve ark. (2006) tarafından yapılan araştırmada öğrencilerin % 75'inin açıkta kalmamak için, Kızılaslan ve ark. (2017) tarafından yapılan çalışmada ise öğrencilerin % 35.0'ının açıkta kalmamak ve % 29.3'ünün ise idealindeki meslek olduğu için Ziraat Fakültesi'ni tercih ettikleri saptanmıştır.

Tercihlerini hazırlarken öğrencilerin % 42.50'sinde ailesinin etkisi olduğu, % 40'ının hiç kimsenin etkisi olmadığı, % 17.50'sinde ise diğer

Downloaded from https://cabidigitallibrary.org by 188.119.23.87, on 12/27/24.
Subject to the CABI Digital Library Terms & Conditions, available at https://cabidigitallibrary.org/terms-and-conditions

Tablo 2. Öğrencilerin demografik ve sosyo-ekonomik özellikleri
Table 2. Demographic and socioeconomic characteristics of students

Özellikler		Sayı	%
Cinsiyet	Kadın	30	37.50
	Erkek	50	62.50
Sınıf	1.sınıf	13	16.25
	2.sınıf	30	37.50
	3.sınıf	37	46.25
Barınma yeri	Öğrenci evi	11	13.75
	Devlet yurdu	14	17.50
	Özel yurt	7	8.75
	Aile yanı	48	60.00
Mezun olunan lise	Genel Lise	27	33.75
	Anadolu Lisesi	23	28.75
	Süper Lise	1	1.25
	Meslek Lisesi	18	22.50
	İmam Hatip Lisesi	6	7.50
	Özel Lise	5	6.25
Ailenin yaşadığı yer	İl merkezi	57	71.25
	İlçe merkezi	10	12.50
	Kasaba/köy	13	16.25
Ailenin yaşadığı bölge	Güneydoğu Anadolu	71	88.75
	Doğu Anadolu	4	5.00
	Akdeniz	2	2.50
	Ege	1	1.25
	Yurtdışı	2	2.50
Öğrencinin aylık geliri (TL)	<250 TL	7	8.75
	251- 500 TL	29	36.25
	501-1000 TL	17	21.25
	1001-2500 TL	5	6.25
	>2501 TL	22	27.50
Anne eğitim düzeyi	Okur-yazar değil	23	28.75
	Okur-yazar	3	3.75
	İlkokul	36	45.00
	Ortaokul	10	12.50
	Lise	5	6.25
	Üniversite	3	3.75
Baba eğitim düzeyi	Okur-yazar değil	4	5.00
	Okur-yazar	6	7.50
	İlkokul	29	36.25
	Ortaokul	10	12.50
	Lise	17	21.25
	Yüksekokul	3	3.75
	Üniversite	9	11.25
	Lisansüstü	2	2.50
Ailenizde tarım ile uğraşan var mı?	Evet	44	55.00
	Hayır	36	45.00
Sigara kullanıyor musunuz?	Evet	19	23.75
	Hayır	61	76.25
Kültürel, sosyal, sportif faaliyetlere katılıyor musunuz?	Evet	54	67.50
	Hayır	26	32.50
Bilgisayar programı kullanıyor musunuz?	Evet	65	81.25
	Hayır	15	18.75
İngilizce seviyesi	Kötü	41	51.25
	Orta	32	40.00
	İyi	6	7.50
	Çok iyi	1	1.25

Downloaded from https://cabidigitallibrary.org by 188.119.23.87, on 12/27/24.
Subject to the CABI Digital Library Terms & Conditions, available at https://cabidigitallibrary.org/terms-and-conditions

Tablo 3. Öğrencilerin bölüm tercihlerine ilişkin bazı bilgiler ve memnuniyet durumları
Table 3. Some information about department preferences and satisfaction level of students

		Sayı	%
Tarım Ekonomisi Bölümü tercih sırası	İlk tercih	55	68.75
	İkinci tercih	6	7.50
	Üçüncü tercih	5	6.25
	Dördüncü tercih	3	3.75
	5.- 23. tercih	9	11.25
	Son tercih	2	2.50
Tarım Ekonomisi Bölümü hakkında bilgisi olma durumu	Evet	48	60.00
	Hayır	32	40.00
Meslek hakkında bilgisi olma durumu	Evet	47	58.75
	Hayır	33	41.25
Tarım Ekonomisi Bölümü'nü isteyerek tercih etme durumu	Evet	51	63.75
	Hayır	29	36.25
İsteyerek tercih ettiyse nedeni	Unvan değişikliği için	14	27.45
	Ziraat Mühendisi olmak istediği için	8	15.67
	Aile tarımla uğraştığı için	9	17.65
	Eşit ağırlık ile kazanıldığı için	7	13.72
	İlgi alanı olduğu için	9	17.65
	Akademik kariyer için	3	5.88
	Polis olmak için	1	1.96
İsteyerek tercih etmediyse nedeni	Aile isteği	17	58.62
	Son tercih	2	6.90
	Bilgi sahibi değildim	2	6.90
	Cevap yok	8	27.58
Tekrar tercih etme durumu	Evet	39	48.75
	Hayır	41	51.25
Tekrar tercih etmeme nedeni	Zor	14	34.15
	Sayısal ağırlıklı	6	14.63
	Başka bölüm istiyor	13	31.70
	İş imkanları kısıtlı	5	12.19
	Tekrara gerek yok	3	7.32
Tercih etmede etkili olan kişiler	Hiç kimse	32	40.00
	Aile	34	42.50
	Arkadaşlar	7	8.75
	Öğretmenler	1	1.25
	Akrabalar	6	7.50
Mezun olduktan sonra planı	Kamu sektöründe çalışmak	40	50.00
	Özel sektörde çalışmak	7	8.75
	Lisansüstüne devam etmek	17	21.25
	Planım yok	5	6.25
	Kendi işini kurmak	11	13.75
Tarım Ekonomisi Bölümü'nde okumaktan memnun olma durumu	Evet	47	58.75
	Hayır	33	41.25
Üniversiteden memnun olma durumu	Evet	23	28.75
	Hayır	57	71.25
Üniversitenin bulunduğu ilden memnun olma durumu	Evet	32	40.00
	Hayır	48	60.00
Derslere düzenli olarak geliyor musunuz?	Evet	66	82.50
	Hayır	14	17.50

kişilerin (arkadaş, öğretmen, akraba) etkisi olduğu saptanmıştır. Ayrıca görüşülen öğrencilerin % 58.75'i Tarım Ekonomisi Bölümü'nde okumaktan memnun iken, % 71.25'i üniversiteden ve % 60'ı üniversitenin bulunduğu ilden memnun değildir. Öğrencilerin % 82.50'si derslere düzenli devam etmekte olup, öğrencilerin genel not ortalaması 2.47'dir. Öğrencilerin mezun olduktan sonra % 50'sinin kamu sektöründe çalışmayı, % 21.25'inin lisansüstü eğitime devam etmeyi, % 13.75'inin kendi işini kurmayı, % 8.75'inin özel sektörde çalışmayı planladığı ve % 6.25'inin herhangi bir planı olmadığı görülmektedir (Tablo 3).

Downloaded from https://cabidigitallibrary.org by 188.119.23.87, on 12/27/24.
Subject to the CABI Digital Library Terms & Conditions, available at https://cabidigitallibrary.org/terms-and-conditions

Tarım Ekonomisi Bölümü'nü kendi isteğiyle tercih etmeyenlerin % 58.62'si ailesinin isteği doğrultusunda bölümü tercih etmek durumunda kaldıklarını ifade etmiştir. Bununla birlikte görüşülen öğrencilerin % 51.25'i Tarım Ekonomisi Bölümü'nü tekrar tercih etmeyeceğini ve tercih etmeme nedeni olarak % 34.15'i Tarım Ekonomisi Bölümü'nün zor olduğunu, % 31.70'i başka bir bölümde okumak istediğini, % 14.63'ü sayısal ağırlıklı bir bölüm istemediğini, % 12.19'u iş imkanlarının kısıtlı olması ve % 7.32'si tekrar etmenin gereği olmadığını belirtmişlerdir (Tablo 3).

Öğrencilerin Tarım Ekonomisi Bölümü'nü isteyerek tercih etme durumu ile cinsiyet ve mezun olunan lise türü arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$). Araştırmada, Tarım Ekonomisi Bölümü'ne isteyerek gelme durumu ile tercihlerinde etkili olan kişiler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$). Tarım Ekonomisi Bölümü'ne isteyerek gelme durumu ile Tarım Ekonomisi Bölümü'nden memnun olma durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0.05$) (Tablo 4).

Öğrencilerinin cinsiyeti ve sınıf düzeyi ile mezun olduktan sonraki planları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0.05$) (Tablo 5). Tekirdağ Namık

Tablo 4. Tarım Ekonomisi Bölümü'nü isteyerek tercih etme durumu ile bazı değişkenler arasındaki Ki-Kare analizi sonuçları

Table 4. Chi-Square analysis results of the relationship between willingly choosing the department of Agricultural Economics and some variables

Özellikler		Tarım Ekonomisi Bölümü'nü isteyerek tercih etme durumu			
		Evet		Hayır	
		Sayı	%	Sayı	%
Cinsiyet	Erkek	35	68.63	15	51.72
	Kadın	16	31.37	14	48.28
p değeri: 0.133 X^2: 2.254					
Mezun olunan lise	Genel Lise	19	37.26	8	27.59
	Anadolu Lisesi	13	25.49	10	34.48
	Süper Lise	1	1.96	-	-
	Meslek Lisesi	13	25.49	5	17.24
	İmam Hatip Lisesi	2	3.92	4	13.79
	Özel Lise	3	5.88	2	6.90
p değeri:0.468 X^2: 4.592					
Tercih etmede etkili olan kişiler	Aile	19	37.26	15	51.72
	Arkadaşlar	6	11.76	1	3.45
	Öğretmenler	-	-	1	3.45
	Akrabalar	3	5.88	3	10.35
	Hiç kimse	23	45.10	9	31.03
p değeri:0.237 X^2: 5.536					
Tarım Ekonomisi Bölümü'nde okumaktan memnun olma durumu	Evet	36	76.60	15	45.45
	Hayır	11	23.40	18	54.55
p değeri:0.004 X^2: 8.136					

Tablo 5. Öğrencilerin mezun olduktan sonraki planları ile bazı değişkenler arasındaki Ki-Kare analizi sonuçları

Table 5. Chi-Square analysis results of the relationship between students' plans after graduation and some variables

Özellikler		Mezun olduktan sonraki planlar									
		Kamu sektöründe çalışmak		Özel sektörde çalışmak		Lisansüstüne devam etmek		Planım yok		Kendi işini kurmak	
		Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cinsiyet	Erkek	27	67.50	6	85.71	4	23.53	3	60.00	10	90.91
	Kadın	13	32.50	1	14.29	13	76.47	2	40.00	1	9.09
p değeri:0.002 X^2: 16.853											
Sınıf düzeyi	1	3	7.50	3	42.86	1	5.88	3	60.00	3	27.27
	2	13	32.50	3	42.86	11	64.71	1	20.00	2	18.18
	3	24	60.00	1	14.29	5	29.41	1	20.00	6	54.55
p değeri:0.003 X^2: 23.082											

Downloaded from https://cabidigitallibrary.org by 188.119.23.87, on 12/27/24.
Subject to the CABI Digital Library Terms & Conditions, available at https://cabidigitallibrary.org/terms-and-conditions

Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde yapılan araştırmada aile mesleği ile mezuniyet sonrası tarımla ilgilenme düşüncesi arasında bir ilişki olduğu saptanmıştır. Buna göre araştırmada ailesi çiftçilikle uğraşan, işçi ve özel sektörde bulunan öğrenciler kesinlikle tarımla ilgilenmek istediği; ailesi emekli, memur ve serbest meslekte çalışan öğrencilerin ise sadece ilgilenmeyi düşündükleri belirlenmiştir (Başaran ve ark., 2019).

Ankete katılan öğrencilerin Tarım Ekonomisi Bölümü'ndeki derslere ilişkin yönelik tutum ve davranışları Likert ölçeğinden yararlanılarak ortaya konulmuştur. Buna göre ortalama puanlar dikkate alındığında, öğrencilerin derslerde anlamadıkları konuları sorduğu ($\bar{X} = 3.74$), dersleri dikkatle dinlediği ($\bar{X} = 3.56$), anlamadıkları konular olduğunda ders dışında öğretim üyesine danıştıkları ($\bar{X} = 3.29$), Tarım Ekonomisi Bölümü'ndeki tüm dersleri sevmedikleri ($\bar{X} = 2.20$) saptanmıştır. Öğrencilerin % 37.50'si "Lisede yeteri kadar matematik dersi almadığım için bölümde zorlanıyorum" ifadesine, % 21.25'i ise "Bölümde bu kadar sayısal ders olduğunu bilseydim tercih etmezdim" ifadesine katılmaktadır (Tablo 6). Bu durum üniversite bölüm tanıtımlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Bu nedenle bölüm tanıtımlarının daha etkili ve iyi şekilde yapılması gerekmektedir.

Öğrencilerin Tarım Ekonomisi Bölümü'ndeki eğitim-öğretim durumu ile öğretim üyeleri ve üniversite hakkındaki düşünceleri Tablo 7'de verilmiştir. Tablo 7 incelendiğinde; öğrencilerin eğitim-öğretim durumu ile öğretim üyeleri ve üniversite hakkındaki düşüncelerine ilişkin en düşük katılımın gösterildiği ifade "Üniversitenin sosyal olanakları yeterlidir" ($\bar{X} = 1.89$) ifadesidir. En düşük katılım gösteren diğer ifadeler "Üniversitede öğrenci kulüpleri oldukça etkindir" ($\bar{X} = 2.15$) ve "Üniversitede yeterli sayıda konferans, çalıştay gibi etkinlikler düzenlenmektedir" ($\bar{X} = 2.23$) ifadeleridir. Dolayısıyla üniversitenin sosyal ve kültürel olanaklarının arttırılması oldukça önemlidir. En yüksek katılım gösterilen ifadeler ise sırasıyla, "Öğretim üyeleri dersle ilgili soruları ders sırasında ve ders dışında yanıtlamaktadır" ($\bar{X} = 3.97$), "Öğretim üyelerinin ders notlarına ulaşmakta güçlük yaşamıyorum" ($\bar{X} = 3.71$) ve "Öğretim üyeleri derse hazırlıklı gelmektedir" ($\bar{X} = 3.64$) ifadeleridir. Öğrencilerin "Öğretim üyeleri dersi ilgi çekici hale getirmektedir" ($\bar{X} = 2.99$), "Öğretim üyeleri tüm öğrencilere objektif şekilde yaklaşmaktadır" ($\bar{X} = 2.98$) ve "Bölümden yeterli mesleki donanıma sahip olarak mezun olacağıma inanıyorum" ($\bar{X} = 2.85$) ifadelerinde ise kararsız kaldıkları saptanmıştır. Buna göre öğrencilerin genel olarak Tarım Ekonomisi Bölümü'ndeki öğretim üyelerinden memnun oldukları tespit edilmiştir (Tablo 7).

Lojistik regresyon modeli ile elde edilen sonuçlar Tablo 8'de verilmiştir. Hosmer Lemeshow testi sonucuna göre modelin uyumlu olduğu tespit edilmiştir ($p= 0.812>0.05$). Omnibus testine göre modelin anlamlı olduğu görülmektedir ($p= 0.002<0.05$). Nagelkerke R^2 istatistiğine göre bağımlı değişken ile bağımsız değişkenler arasında yaklaşık % 44'lük bir ilişki bulunmaktadır. Cox ve Snell R^2 istatistiğine göre ise bağımlı değişken ile bağımsız değişkenler arasında yaklaşık % 28.3'lük bir ilişki olduğu saptanmıştır (Tablo 8). Cox ve Snell R^2 değeri 0.20-0.40 arasında olduğu için yeterince uygun olarak kabul edilebilir. Modelde doğru sınıflandırma yapma oranı % 81.3 olarak bulunmuştur (Tablo 9).

Elde edilen lojistik regresyon modelinde etkili ve istatistiksel olarak anlamlı bulunan değişkenler sınıf, barınma yeri, ailenin tarımla uğraşma durumu ve devam durumu olarak belirlenmiştir. Modelde yer alan cinsiyet, mezun olunan lise, annenin ve babanın eğitim durumları istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (Tablo 8). Çırak (2012), bu araştırmadaki gibi lojistik regresyon analizinden yararlanarak yaptığı araştırmada benzer şekilde mezun olunan lisenin akademik başarıyı etkilediğini belirlemiştir. Bahar ve ark. (2009) ve Toprak ve ark. (2017) tarafından yapılan çalışmalarda ise bu çalışmadan farklı olarak cinsiyete göre öğrencilerin akademik başarı durumlarının değiştiğini ve kız öğrencilerin akademik başarı ortalamasının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Ziraat eğitiminde başarıya etki eden faktörlerin belirlenmesi amacıyla Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde gerçekleştirilen araştırmada da benzer değişkenler ele alınmıştır. Yapılan araştırmada öğrenci başarısı ile bölümler, cinsiyet, medeni durum, öğrenci seçme sınavından alınan puan, lise not ortalaması, ders çalışma durumu ve derslere devam durumu arasında önemli ve pozitif ilişki olduğunu; sınıf, yaş gurubu, kaldıkları yerler ve mezun oldukları lise türleri arasında ise önemli ve negatif yönde ilişki olduğunu saptamışlardır (Sezgin ve Yavuz, 2008). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmada ise Ziraat Fakültesi öğrencilerinin öğrenim başarısında etkili değişkenler; cinsiyet, mezun olunan lise türü, daha önce bitirilen lisans veya yüksekokul programı ve annenin çalışma durumu olarak tespit edilmiştir (Ağır ve ark., 2016).

Lojistik regresyon modelinde yer alan katsayılar incelendiğinde, sınıf değişkeninin katsayısı pozitif olup % 5 anlam düzeyinde istatistiksel olarak

Downloaded from https://cabidigitallibrary.org by 188.119.23.87, on 12/27/24.
Subject to the CABI Digital Library Terms & Conditions, available at https://cabidigitallibrary.org/terms-and-conditions

Tablo 6. Öğrencilerin Tarım Ekonomisi Bölümü'ndeki derslere ilişkin tutumları
Table 6. Students' attitudes towards the lessons in the Department of Agricultural Economics

İfadeler	Katılma düzeyi										$\bar{X}$
	Kesinlikle katılmıyorum (1)		Katılmıyorum (2)		Karasız (3)		Katılıyorum (4)		Kesinlikle katılıyorum (5)		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Derslerde anlamadığım konuları soruyorum.	4	5.00	9	11.25	9	11.25	40	50.00	18	22.50	3.74
Dersleri ders bitimine kadar dikkatle dinliyorum.	6	7.50	8	10.00	13	16.25	41	51.25	12	15.00	3.56
Ders dışında öğretim üyelerine anlamadığım konuları soruyorum.	8	10.00	15	18.75	12	15.00	36	45.00	9	11.25	3.29
Sayısal dersleri seviyorum.	15	18.75	14	17.50	5	6.25	26	32.50	20	25.00	3.28
Lisede yeteri kadar matematik dersi almadığım için bölümde zorlanıyorum.	20	25.00	12	15.00	4	5.00	14	17.50	30	37.50	3.27
Sözel dersler daha çok ilgimi çekiyor.	11	13.75	15	18.75	12	15.00	26	32.50	16	20.00	3.26
Dersleri sadece geçmek için çalışıyorum.	19	23.75	18	22.50	4	5.00	21	26.25	18	22.50	3.01
Dersler sıkıcı geçiyor.	10	12.50	23	28.75	18	22.50	20	25.00	9	11.25	2.94
Boş zamanlarımda ders çalışıyorum.	14	17.50	24	30.00	8	10.00	25	31.25	9	11.25	2.89
Dersler eğlenceli geçiyor.	15	18.75	22	27.50	21	26.25	20	25.00	2	2.50	2.65
Bölümde bu kadar sayısal ders olduğunu bilseydim tercih etmezdim.	26	32.50	20	25.00	5	6.25	12	15.00	17	21.25	2.68
Sayısal derslere yeteneğim olmadığını düşünüyorum.	26	32.50	20	25.00	10	12.50	11	13.75	13	16.25	2.56
Bölümdeki tüm dersleri seviyorum.	26	32.50	31	38.75	6	7.50	15	18.75	2	2.50	2.20

Downloaded from https://cabidigitallibrary.org by 188.119.23.87, on 12/27/24.
Subject to the CABI Digital Library Terms & Conditions, available at https://cabidigitallibrary.org/terms-and-conditions

Tablo 7. Öğrencilerin bölüm ve üniversite hakkındaki görüşleri
Table 7. Students' opinions about department and university

İfadeler	Katılma düzeyi										$\bar{X}$
	Kesinlikle katılıyorum (1)		Katılmıyorum (2)		Karasız (3)		Katılıyorum (4)		Kesinlikle katılıyorum (5)		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Öğretim üyeleri dersle ilgili soruları ders sırasında ve ders dışında yanıtlamaktadır.	3	3.75	3	3.75	9	11.25	43	53.75	22	27.50	3.97
Öğretim üyelerinin ders notlarına ulaşmakta güçlük yaşamıyorum.	3	3.75	10	12.50	13	16.25	35	43.75	19	23.75	3.71
Öğretim üyeleri derse hazırlıklı gelmektedir.	1	1.25	9	11.25	16	20.00	46	57.50	8	10.00	3.64
Bölüm müfredatında çok fazla gerekmeyen ders bulunmaktadır.	8	10.00	10	12.50	23	28.75	19	23.75	20	25.00	3.41
Bölüm ders programında ders saatleri uygun şekilde dağıtılmamıştır.	11	13.75	15	18.75	11	13.75	22	27.50	21	26.25	3.34
Öğretim üyelerinin öğrencilerle iletişimi iyidir.	7	8.75	15	18.75	11	13.75	39	48.75	8	10.00	3.32
Öğretim üyelerinin nitelikleri yeterlidir.	10	12.50	13	16.25	16	20.00	31	38.75	10	12.50	3.23
Öğretim üyeleri ders işlenişinde yeterlidir.	7	8.75	21	26.25	9	11.25	35	43.75	8	10.00	3.20
Üniversite kütüphanesi kaynak açısından zengindir.	12	15.00	11	13.75	20	25.00	29	36.25	8	10.00	3.13
Öğretim üyeleri dersi ilgi çekici hale getirmektedir.	8	10.00	19	23.75	24	30.00	24	30.00	5	6.25	2.99
Öğretim üyeleri tüm öğrencilere objektif şekilde yaklaşmaktadır.	16	20.00	11	13.75	18	22.50	29	36.25	6	7.50	2.98
Bölümden yeterli mesleki donanıma sahip olarak mezun olacağıma inanıyorum.	18	22.50	14	17.50	19	23.75	20	25.00	9	11.25	2.85
Bölümde verilen eğitim yeterlidir.	16	20.00	22	27.50	13	16.30	25	31.30	4	5.00	2.74
Üniversitede yeterli sayıda konferans, çalıştay gibi etkinlikler düzenlenmektedir.	31	38.75	17	21.25	20	25.00	7	8.75	5	6.25	2.23
Üniversitede öğrenci kulüpleri oldukça etkindir.	34	42.50	13	16.25	23	28.75	7	8.75	3	3.75	2.15
Üniversitenin sosyal olanakları yeterlidir.	41	51.25	18	22.50	12	15.00	7	8.75	2	2.50	1.89

Downloaded from https://cabidigitallibrary.org by 188.119.23.87, on 12/27/24.
Subject to the CABI Digital Library Terms & Conditions, available at https://cabidigitallibrary.org/terms-and-conditions

Tablo 8. Lojistik regresyon analizi sonuçları
Table 8. Results of logistic regression analysis

Değişkenler	Katsayı	Standart hata	Wald istatistiği	p değeri	Odds oranı
Sabit terim	-6.783	3.563	3.625	0.057*	0.001
C1	1.223	0.933	1.720	0.190	3.398
C3	1.817	0.612	8.830	0.003**	6.154
C4	0.878	0.356	6.094	0.014**	2.406
C5	-0.271	0.202	1.800	0.180	0.763
C10	-0.549	0.336	2.679	0.102	0.577
C11	0.435	0.305	2.038	0.153	1.545
C12	1.389	0.807	2.966	0.085*	4.011
C19	-2.159	0.986	4.794	0.029**	0.115
C30	1.004	0.877	1.312	0.252	2.730
Nagelkerke R^2					0.439
Cox ve Snell R^2					0.283
-2 log likehood					56.121
Hosmer ve Lemeshow testi					p= 0.812
Omnibus testi					p= 0.002

*: p<0.10, **: p<0.05, ***: p<0.01

Tablo 9. Lojistik regresyon analizi sınıflama tablosu
Table 9. Classification table of logistic regression analysis

Sınıflama		Tahmin		
		Başarı durumu		Doğru sınıflama
Gözlem		Başarılı	Başarısız	(%)
Başarı durumu	Başarılı	7	10	41.2
	Başarısız	5	58	92.1
Toplam		12	68	81.3

anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Sınıf değişkeni Odds oranı 6.154'dür. Buna göre sınıf düzeyi arttıkça başarılı olma olasılığı artmaktadır. Sınıf düzeyinde 1 birimlik artış başarılı olma olasılığını 6.154 kat arttırmaktadır (Tablo 8). Bu sonucun ortaya çıkmasında üçüncü sınıf öğrencilerinin geçme notunun daha yüksek olmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Aynı bulgu, Karagöz (2010) tarafından yapılan araştırmada da elde edilmiştir. Modelde yer alan diğer bir değişken olan barınma yeri, öğrencilerin başarı durumunu % 5 anlam düzeyinde ve pozitif yönde etkilemektedir. Odds oranı 2.406'dır. Buna göre aile yanında kalanların başarılı olma olasılığı öğrenci evinde kalanlara göre 2.406 kat fazladır (Tablo 8). Toprak ve ark. (2017) tarafından yapılan çalışmada, yurtta kalan öğrencilerin daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Karagöz (2010) tarafından yapılan çalışmada ise barınma yeri ile başarı durumu arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. Lojistik regresyon modelindeki C12 değişkeninin katsayısı pozitif ve Odds oranı 4.011'dir. Ailesi tarımla uğraşanların başarılı olma olasılığının 4.011 kat fazla olduğu söylenebilir. Araştırmada elde edilen lojistik regresyon modelinde istatistiksel olarak anlamlı bulunan değişkenlerden olan derslere devam durumu incelendiğinde, öğrencilerin derslere devam etmemesinin başarılarını negatif yönde etkilediği saptanmıştır (Tablo 8). Katsayıları negatif ve Odds oranı değerleri sıfır (0)'a yakın olarak tahmin edilen değişkenlere ilişkin yorum yapılabilmesi için Odds oranı değerlerinin 1/Odds oranı olarak düzeltilmesi gerekir (Hosmer ve Lemeshow, 2000). C19 değişkenin katsayısı negatif ve Odds oranı 0.115 olduğu için düzeltme yapmak gerekir. Düzeltilmiş Odds oranı 1/0.115= 8.69'dur. Buna göre öğrencilerin derslere devam etmemesi başarılı olma olasılığını 8.69 kat azaltmaktadır. Karagöz (2010) ve Rençber (2012) tarafından yapılan çalışmalarda da benzer bir biçimde öğrenci başarısı ile derse devam sayısı arasında yüksek bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

4. Sonuçlar

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin çoğu ilk tercihi ile ve isteyerek bölüme gelmiştir. Bölüm tercihlerinde çoğunlukla ailelerinin etkili olduğu saptanmıştır. Ayrıca, öğrencilerin çoğunluğu bölümünden memnun olmakla birlikte, bazı öğrencilerin üniversite koşullarından ve üniversitenin bulunduğu ilden memnun olmadıkları belirlenmiştir. Bununla birlikte, öğrenciler öğretim üyelerinin dersi çekici hale getirmediğini, yeterli mesleki donanımla mezun olamayacaklarını, üniversitenin yeterli etkinlikler düzenlemediğini ve sosyal olanakların yetersiz olduğunu düşünmektedirler. Öğretim üyeleri tarafından

Downloaded from https://cabidigitallibrary.org by 188.119.23.87, on 12/27/24.
Subject to the CABI Digital Library Terms & Conditions, available at https://cabidigitallibrary.org/terms-and-conditions

derslerde kullanılan materyallerin öğrencilerin dikkatini çekecek şekilde hazırlanması, bireysel farklılıkların göz önüne alınması, yenilikçi öğrenme ortamlarının kullanılması öğrencilerin başarılarının artmasına katkı sağlayacaktır.

Diğer taraftan, öğrencilerin büyük çoğunluğu Tarım Ekonomisi Bölümü'ndeki sayısal ders sayısının fazla olduğunu bilmediğini, sözel derslerin daha çok ilgisini çektiğini ve yeterli matematik altyapısı olmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin lise eğitiminde yeterli eğitimi almadıkları takdirde üniversite eğitiminde sorun yaşadıkları söylenebilir. Bu nedenle lise eğitiminin önemi ve özellikle sayısal derslerin yer aldığı bölümleri tercih etmek isteyen öğrencilere sayısal derslerin önemi anlatılmalıdır. Ayrıca, öğrencilerin yetenek ve ilgi alanlarına göre tercih yapması, üniversite eğitiminde daha istekli ve dolayısıyla daha başarılı olmalarını sağlayabilir. Ailelerin bu konuda rehber öğretmenler aracılığıyla bilinçlendirilmesi oldukça önemlidir.

Araştırmada lojistik regresyon analizinden elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin akademik başarısını sınıf düzeyi, barınma yeri, ailenin tarımla uğraşma durumu ve devam durumu etkilemektedir. Sınıf düzeyi arttıkça, ailesinin tarımla uğraşması durumunda ve öğrenci aile yanında kaldığında başarılı olma olasılığı artmaktadır. Öğrencilerin derslere devam etmemesi ise başarılarını negatif yönde etkilemektedir. Üniversite içinde öğrencilerin vakit geçireceği alanlar sınırlıdır. Üniversitenin sosyal olanaklarının çoğaltılması, kültürel faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi gerekmektedir. Bu durum öğrencileri ruhsal açıdan olumlu etkileyerek motivasyonlarını artıracaktır ve derslere devam sayısını çoğaltabilecektir. Unvan değişikliği amacıyla Siirt Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü'ne gelen öğrenci sayısı oldukça fazladır. Bu öğrenciler çalıştıkları için devamsızlık sorunu yaşamaktadır. Devamsızlığın öğrenci başarısını etkilediği, bu araştırmada ve daha önce yapılan araştırmalarda da ortaya konulmuştur. Dolayısıyla öğrencilerin bu konuda bilgilendirilmesi ve yöneticilerin çalışanlarına ders devamı açısından kolaylık sağlaması büyük önem taşımaktadır.

Öğrencilerin ailesinin tarımla uğraşması durumunda başarılı olma olasılığının arttığı belirlenmiştir. Bu nedenle tarım sektörüne yabancı olan öğrencilerin mesleklerini yakından tanıması açısından Ziraat Fakültesinde tarım ile ilgili çeşitli etkinliklerin (seminer, konferans, vs.) düzenlenmesi, Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlüğü, Ziraat Odası gibi tarımla ilgili kuruluşların öğrencilere tanıtılması yararlı olacaktır. Özellikle birinci sınıftaki öğrencilerin bu tür faaliyetlere katılması teşvik edilmelidir.

Kaynaklar

Ağır, H.B., Akbay, C., Yılmaz, H.İ., 2016. Ziraat Fakültesi öğrencilerinin öğrenim başarısını etkileyen faktörler: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Örneği. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Doğa Bilimleri Dergisi*, 19(4): 425-432.

Akbulut, R., Rençber, Ö.F., 2015. Veri zarflama ve lojistik regresyon analizi ile çimento işletmelerinde finansal performansa dayalı etkinliklerin değerlendirilmesi. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 7(3): 123-135.

Bahar, H.H., Özen, Y., Gülaçtı, F., 2009. Eğitim Fakültesi öğrencilerinin cinsiyet ve branşa göre akademik başarı durumları ile öğrenme stillerinin incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(1): 69-86.

Başaran, B., Tengiz, Z.M., Oraman, Y., 2019. Ziraat Fakültesi öğrencilerinin tarımın geleceğine yönelik bakış açıları: Tekirdağ ili örneği. *International Conference on Eurasian Economies*, 11-13 Haziran, Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, s. 294-301.

Can, Ş., Özdil, T., Yılmaz, C., 2018. Üniversite öğrencilerinin ders başarısını etkileyen faktörlerin lojistik regresyon analizi ile tahminlenmesi. *International Review of Economics and Management*, 6(1): 28-49.

Çırak, G., 2012. Yükseköğretimde öğrenci başarılarının sınıflandırılmasında yapay sinir ağları ve lojistik regresyon yöntemlerinin kullanılması. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Çokluk, Ö., 2010. Lojistik regresyon analizi: kavram ve uygulama. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 10(3): 1357-1407.

Demir, A., Pala, A., Baytekin, H., 2006. Ziraat Fakülteleri öğrencilerinin sosyal yapıları, eğilimleri ve sorunları üzerinde bir araştırma. *Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 2(3): 259-267.

Demir, N., Kadanalı, E., Ertek, N., Dağdemir, V., 2014. Tarım Ekonomisi öğrencilerinin bölüm tercihlerinde etkili olan faktörlerin belirlenmesi üzerine bir çalışma. *XI. Ulusal Tarım Ekonomisi Kongresi*, 3-5 Eylül, Samsun, s. 531-536.

Engindeniz, S., Özden, F., 2009. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Saptanması Üzerine Bir Araştırma. İzmir Genç İşadamları Derneği Yayınları, Yayın No: 1, İzmir.

Girginer, N., Cankuş, B., 2008. Tramvay yolcu memnuniyetinin lojistik regresyon analiziyle ölçülmesi: Estram örneği. *Yönetim ve Ekonomi*, 15(1): 181-193.

Gujarati, N.D., 1992. Essentials of Econometrics. McGraw Hill, New York.

Hosmer, D. W., Lemeshow, S., 2000. Applied Logistic Regression. John Wiley & Sons, New York.

Downloaded from https://cabidigitallibrary.org by 188.119.23.87, on 12/27/24.
Subject to the CABI Digital Library Terms & Conditions, available at https://cabidigitallibrary.org/terms-and-conditions

Karadaş, K., Ertürk, Y.E., Şahin, K., Karadağ Gürsoy, A., 2016. Iğdır Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü öğrencilerini işsizlik kaygıları üzerine bir araştırma. *XII. Ulusal Tarım Ekonomisi Kongresi*, 25-27 Mayıs, Isparta, s. 1635-1641.

Karagöz, Y., 2010. İlişki katsayıları ile öğrenci başarısını etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 32(9): 425-446.

Kızılaslan, N., Kızıloğlu, R., Ünal, T., Çakır, T., Hanedar, C., Kızılaslan, H., 2017. Ziraat Fakültesi öğrencilerinin meslekten beklentilerinin Gaziosmanpaşa Üniversitesi örneğinde incelenmesi. *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 34 (1): 1-14.

Özcan, B., Güler, E., Yerlikaya, Z., 2017. Kocaeli Mühendislik Fakültesi mezunlarının akademik başarılarının incelenmesi. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 34: 143-168.

Özgüven, İ.E., 1974. Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Zihinsel Olmayan Faktörler. Hacettepe Üniversitesi Basımevi, Ankara.

Rençber, B.A., 2012. Üniversite öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen faktörler. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1): 191-198.

Sarıhan, E.O., Arslan Duru, A., Parlakay, O., 2015. Uşak Üniversitesi Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesi öğrenci profili ve sosyo-ekonomik yapısı. *Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 20(2): 52-59.

Sezgin, A., Erem, T., Aksoy, A., 2008. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencilerin sosyo-ekonomik durumları ve genel eğilimlerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 39(1): 1-8.

Sezgin, A., Yavuz, F., 2008. Ziraat eğitiminde başarıya etki eden faktörlerin analizi: Atatürk Üniversitesi örneği. *Tarım Ekonomisi Dergisi*, 14(2): 87-94.

Topçu, Y., Uzundumlu, A.S., 2012. Yüksek öğretimde öğrencilerin başarısızlığına etki eden faktörlerin analizi. *Iğdır Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2(Ek A): 51-58.

Toprak, İ.B., Doğdu, N., Öztürk, M., 2017. Meslek yüksekokullarında akademik başarıya etki eden faktörler: Akdeniz Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu örneği. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(1): 150-163.

Downloaded from https://cabidigitallibrary.org by 188.119.23.87, on 12/27/24.
Subject to the CABI Digital Library Terms & Conditions, available at https://cabidigitallibrary.org/terms-and-conditions